A255 *Leon Salmonowicz*

ur. 10.04.1897 r. w Kołtynianach [pow. święc.] zm. 10.05.1943 r. w Wilnie
syn Stanisława Józefa (**A25**)
żona 1-vo Halina Świda-Romerowa (zm. 1937 r.), 2-vo Helena Jaxa-Bąkowska (1911-1993)
dzieci: Witold (**A258**) (po 2)

- ochrzczony w kościele p.w. Matki Boskiej Anielskiej w Kołtynianach (zbud. 1633 r.)

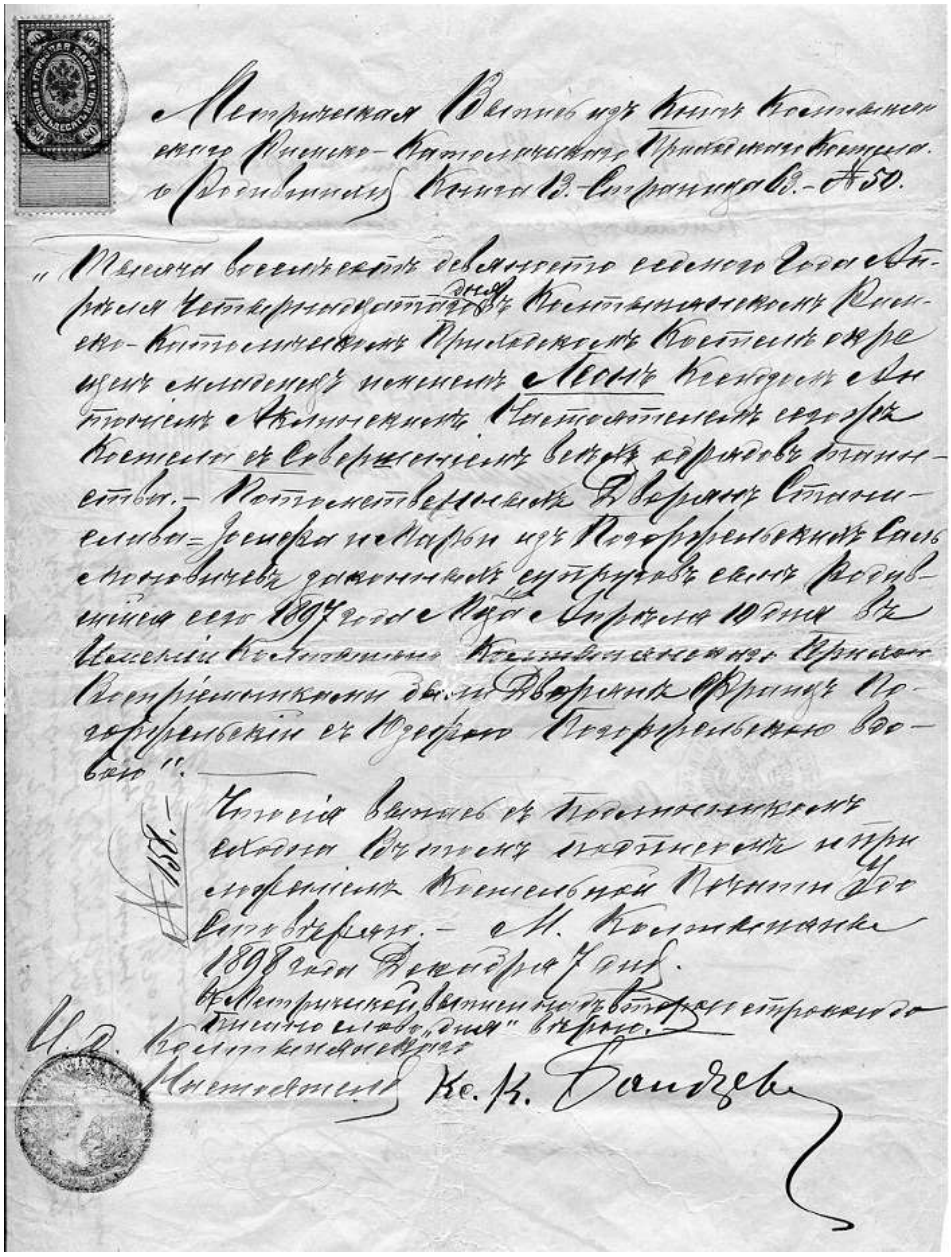

Metryka Leona

- nauki początkowe pobierał w domu rodzinnym
- przed pójściem do gimnazjum przeszedł badania lekarskie

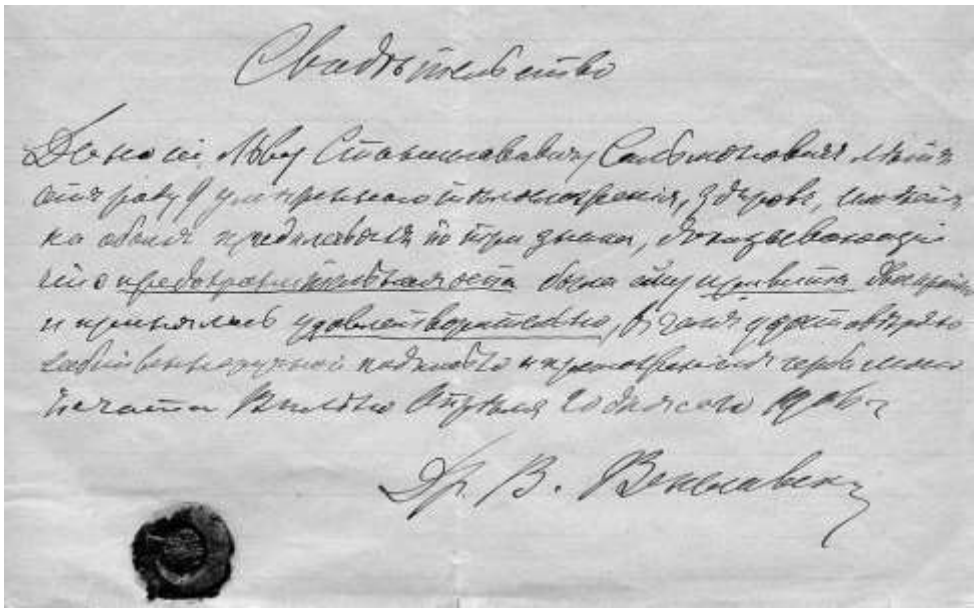

Zaświadczenie Wydane jest Leonowi s. Stanisława Salmonowiczowi, mającemu lat 9, normalnej budowy ciała, zdrowemu, posiadającemu na obu przedramionach po trzy znaki, dowodzące, że została mu zaszczepiona ochronna ospa (dwukrotnie) i że ona dobrze się przyjęła. Co poświadczam własnoręcznym podpisem i pieczątką.
Wilno, 20 kwietnia 1906 r. *dr W. Wensławski* [Witold Węsławski]

- w latach 1907-1911 uczy się w II Gimnazjum Wileńskim na ul. Zamkowej 11 **(**Виленской 2-й гимназии); kończy III klasę

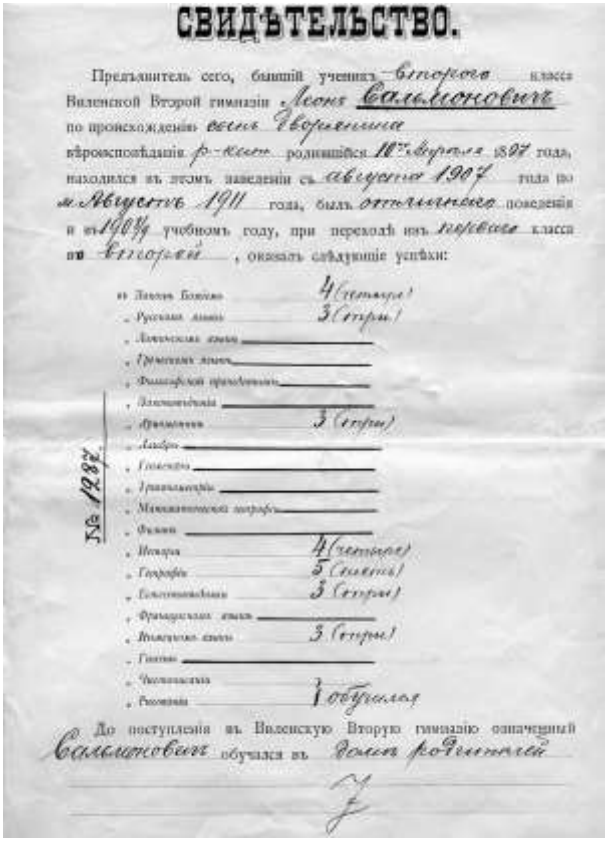

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

Предъявитель сего, бывшій ученикъ второго класса Виленской Второй гимназіи Леонъ Сальмоновичъ по происхожденію сынъ дворянина вѣроисповѣданія р.-кат. родившійся 10-го февраля 1897 года, находился въ этомъ заведеніи съ августа 1907 года по м. Августъ 1911 года, былъ отличнаго поведенія и въ 1907/8 учебномъ году, при переходѣ изъ перваго класса во второй, оказалъ слѣдующіе успѣхи:

Закона Божіяго	4 (четыре)
Русскаго языка	3 (три)
Латинскаго языка	
Греческаго языка	
Философской пропедевтики	
Математики	
Французскаго	3 (три)
Алгебры	
Геометріи	
Тригонометріи	
Механической географіи	
Физики	
Исторіи	4 (четыре)
Географіи	5 (пять)
Естествознанія	3 (три)
Французскаго языка	
Немецкаго языка	3 (три)
Гигіены	
Чистописанія	
Рисованія	3 обучался

За 1907

До поступленія въ Виленскую Вторую гимназію означенный Сальмоновичъ обучался въ домѣ родительскомъ

Правъ сего, Сальмоновичъ, какъ окончившій курсъ перваго класса, изложены выше сего въ пунктѣ 1 въ.

Въ удостовѣреніе всего вышеизложеннаго дано ему, Леону Сальмоновичу, сіе свидѣтельство за надлежащею подписью и съ приложеніемъ казенной печати.

Г. Вильна 15 сентября 1911 года.

Директоръ

Ст. 3 Директора

Члены Педагогическаго Совѣта:

Секретарь Педагогическаго Совѣта

Примѣчаніе. При поступленіи въ другія учебныя заведенія предъявляется, кромѣ того, прочая общность съ учебными, поведенія, прилежанія и способностей.

- w 1910 r. został uznany szlachcicem i wpisany do księgi rodowodowej

Fragment Księgi Rodowodowej – Leon oznaczony ↓

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

По указу ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА, дано сіе изъ Департамента Герольдіи Правительствующаго Сената Леону Станиславову-Іосифову Сальмоновичу, родившемуся десятого Апрѣля тысяча восемьсотъ девяносто седьмого года,

№ 131.

въ томъ, что опредѣленіемъ Правительствующаго Сената 9 Сентября 1910 года онъ признанъ въ потомственномъ дворянскомъ достоинствѣ, съ правомъ на внесеніе въ дворянскую родословную книгу въ первую часть оной. Установленныя пошлины за свидѣтельство представлены.

С.-Петербургъ, Октября „12" дня 1910 года.

Герольдмейстеръ

Оберъ-Секретарь

И. д. Помощника Оберъ-Секретаря

Świadectwo Heroldii o szlachectwie

Leon Salmonowicz – gimnazjalista (zdjęcie z 1911 r., podpis własnoręczny)

- w r. szk. 1912/13 r. uczy się w IV klasie w Wileńskim prywatnym gimnazjum męskim M.A. Pawłowskiego, ul. Wileńska 28

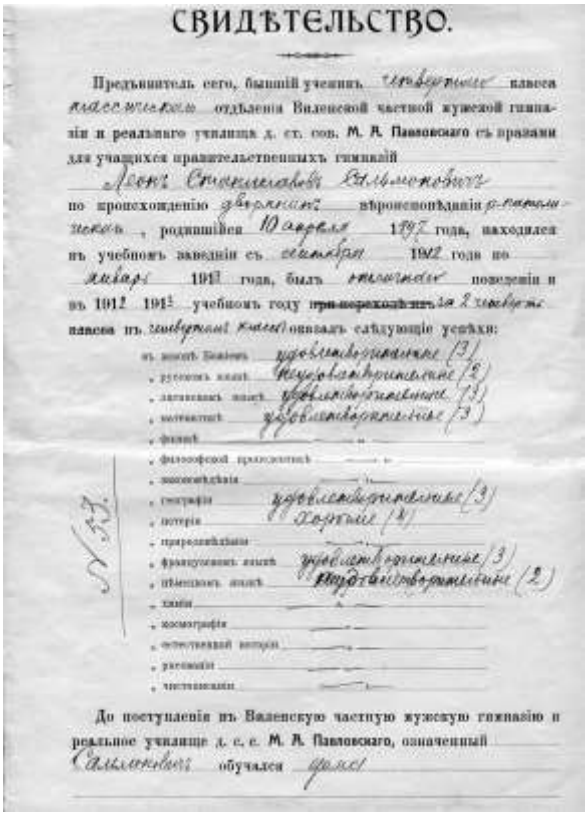

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

Предъявитель сего, бывшій ученикъ четвертаго класса классическаго отдѣленія Виленской частной мужской гимназіи и реальнаго училища д. с. сов. М. А. Павловскаго съ правами для учащихся правительственныхъ гимназій Леонъ Станиславовичъ Сальмоновичъ по прохожденію двѣнадцати вѣроисповѣданія римско-католическаго, родившійся 10 апрѣля 1897 года, находился въ учебномъ заведеніи съ сентября 1902 года по январь 1913 года, былъ отличнаго поведенія и въ 1912/1913 учебномъ году ~~при переходѣ въ~~ за 2 четверть класса въ четвертомъ классѣ оказалъ слѣдующіе успѣхи:

въ законѣ Божіемъ удовлетворительные (3)
„ русскомъ языкѣ неудовлетворительные (2)
„ латинскомъ языкѣ удовлетворительные (3)
„ математикѣ удовлетворительные (3)
„ физикѣ —
„ философской пропедевтикѣ —
„ законовѣдѣніи —
„ географіи удовлетворительные (3)
„ исторіи хорошіе (4)
„ природовѣдѣніи —
„ французскомъ языкѣ удовлетворительные (3)
„ нѣмецкомъ языкѣ неудовлетворительные (2)
„ химіи —
„ космографіи —
„ естественной исторіи —
„ рисованіи —
„ чистописаніи —

До поступленія въ Виленскую частную мужскую гимназію и реальное училище д. с. с. М. А. Павловскаго, означенный Сальмоновичъ обучался дома

№ 537.

Въ удостовѣреніе всего вышеизложеннаго дано ему Сальмоновичу сіе свидѣтельство за надлежащею подписью съ приложеніемъ печати.

Свидѣтельство это никакихъ правъ не даетъ.

г. Вильна апрѣля 5 дня 1913 года.

Директоръ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ М. Павловскій

Члены Педагогическаго Совѣта

Секретарь Педагогическаго Совѣта

Примѣчаніе. При поступленіи въ другія учебныя заведенія предъявляется, кромѣ того, аттестатъ объ успѣхахъ, вниманіи, прилежаніи и поведеніи.

- z powodu choroby przerywa naukę i wyjeżdża do Eupatorii na Krymie, do swego wuja Andrzeja, lekarza (właściciela kliniki chorób kobiecych, ojca Zuli Pogorzelskiej)

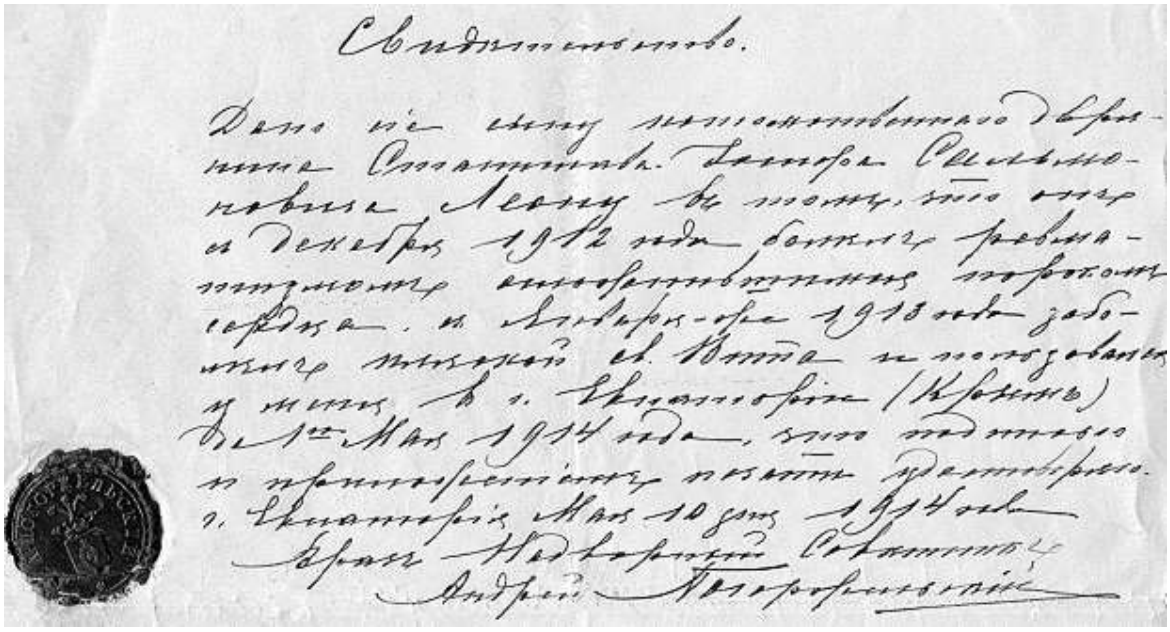

„ Zaświadczenie wydane synowi dziedzicznego szlachcica Stanisława Józefa Salmonowicza Leonowi o tym, że on od grudnia 1912 r. przeszedł chorobę reumatyczną skomplikowaną wadą serca. W styczniu 1913 r. zachorował na pląsawicę św. Wita i był leczony u mnie w Eupatorii (Krym) do 1 maja 1914 r., co potwierdzam swoim podpisem i pieczątką
Eupatoria, 10 maja 1914 r. Lekarz Radca Nadworny Andrzej Pogorzelski ”

- klasę IV i V gimnazjum przerabia w czasie pobytu w Eupatorii
- 20.08.1915 r. zostaje przyjęty do klasy VI w gimnazjum prowadzonym przez Zarząd Gimnazyów Stowarzyszenia Nauczycieli i Wychowawców w Wilnie [Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego]; będąc w klasie VIII (maturalnej) w XII 1918 r. wstępuje jako ochotnik do oddziału pod dowództwem Władysława Dąbrowskiego (Dombrowskiego) ps. „Dąb” [razem m.in. z braćmi: Józefem i „Catem” Mackiewiczami]

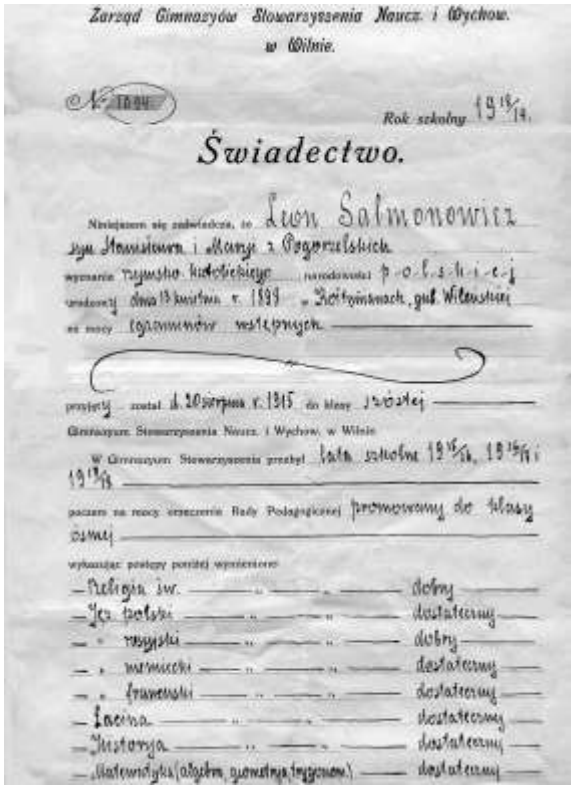

Zarząd Gimnazyów Stowarzyszenia Naucz. i Wychow. w Wilnie.

Nr 1844

Rok szkolny 1918/19.

Świadectwo.

Niniejszem się zaświadcza, że Leon Salmonowicz syn Stanisława i Marji z Pogorzelskich wyznania rzymsko katolickiego narodowości polskiej urodzony dnia 13 kwietnia r. 1899 w Żółtowinach, gub. Wileńskiej na mocy egzaminów wstępnych

przyjęty został d. 20 sierpnia r. 1915 do klasy szóstej Gimnazyum Stowarzyszenia Naucz. i Wychow. w Wilnie

W Gimnazyum Stowarzyszenia przebył lata szkolne 1915/16, 1916/17 i 1917/18

poczem na mocy uchwały Rady Pedagogicznej promowany do klasy ósmej

wykazując postępy podług wyświadczenia

Religja św.		dobry
Jęz. polski		dostateczny
„ rosyjski		dobry
„ niemiecki		dostateczny
„ francuski		dostateczny
Łacina		dostateczny
Historya		dostateczny
Matematyka (algebra, geometrja, trygonom.)		dostateczny

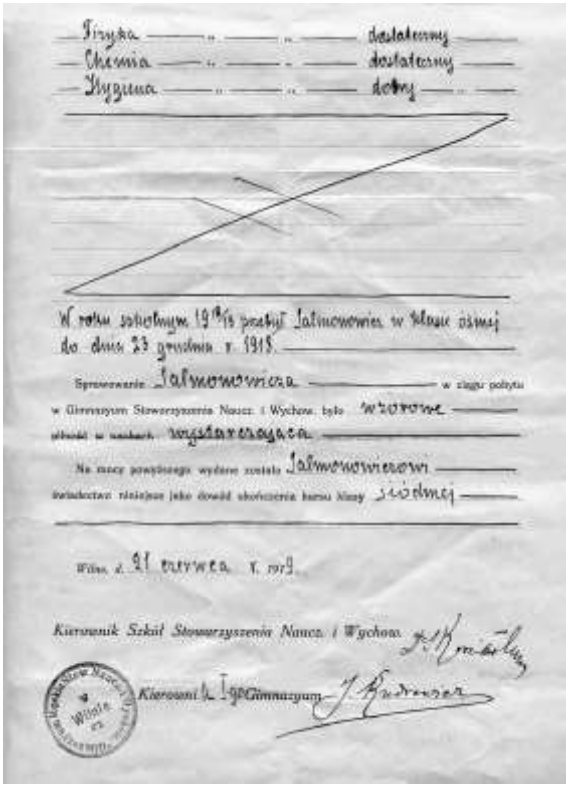

Fizyka		dostateczny
Chemia		dostateczny
Hygjena		dobry

W roku szkolnym 1918/19 przebył Salmonowicz w klasie ósmej do dnia 23 grudnia r. 1918.

Sprawowanie Salmonowicza w czasie pobytu w Gimnazyum Stowarzyszenia Naucz. i Wychow. było wzorowe oceniał w naukach wystarczająca.

Na mocy powyższego wydane zostało Salmonowiczowi świadectwo niniejsze jako dowód ukończenia kursu klasy szóstej

Wilno d. 21 czerwca r. 1919.

Kierownik Szkół Stowarzyszenia Naucz. i Wychow.

Kierownik I-go Gimnazyum

- od 1915 r. należy do POW w Wilnie (razem z bratem Antonim)

- służy w 13. pułku ułanów [wileńskich] 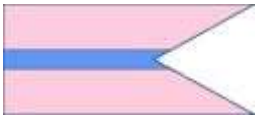 *proporzec 13. pułku ułanów*
- po kampanii bolszewickiej przechodzi z pułkiem do wojsk Litwy Środkowej

Leon Salmonowicz – ułan 13. pułku ułanów (zdjęcie z 1920 r.)

- świadectwo dojrzałości Leona wydane przez Komisję Egzaminacyjną przy Uniwersytecie Wileńskim dnia 7 XI 1921 r. nr 134

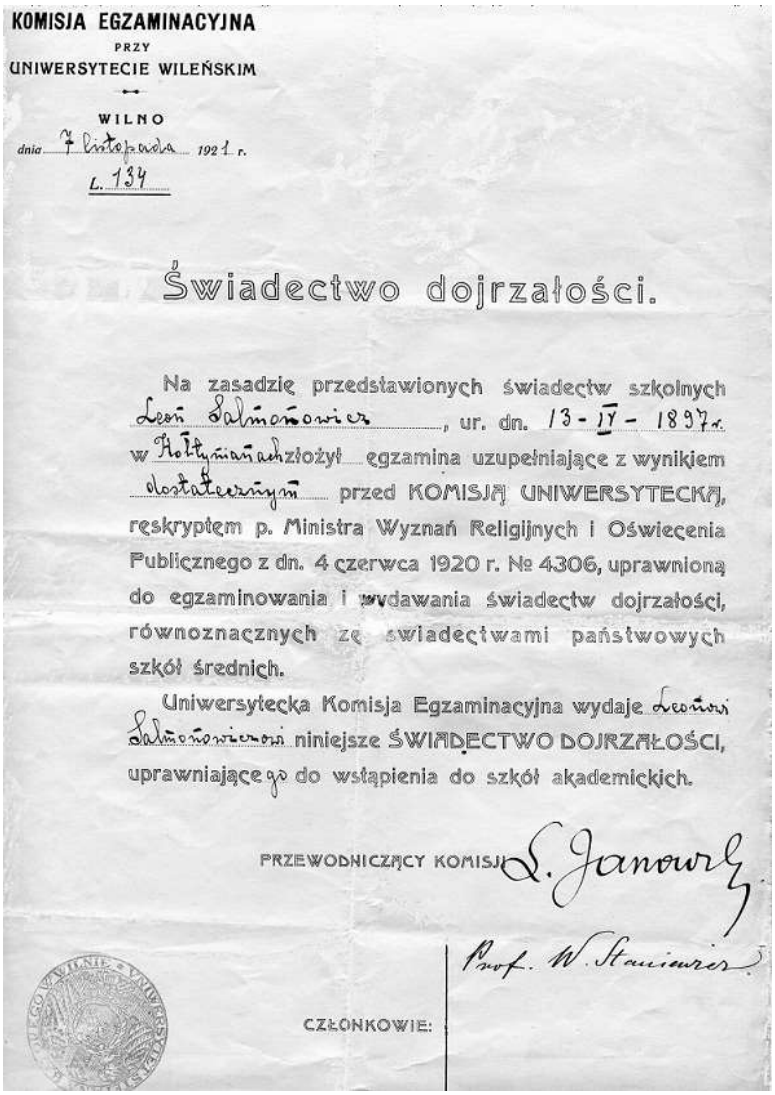

KOMISJA EGZAMINACYJNA
PRZY
UNIWERSYTECIE WILEŃSKIM

WILNO
dnia 7 listopada 1921 r.
L. 134

Świadectwo dojrzałości.

Na zasadzie przedstawionych świadectw szkolnych Leon Salmonowicz, ur. dn. 13-IV-1897 r. w Kołtyniach złożył egzamina uzupełniające z wynikiem dostatecznym przed KOMISJĄ UNIWERSYTECKĄ, reskryptem p. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 4 czerwca 1920 r. № 4306, uprawnioną do egzaminowania i wydawania świadectw dojrzałości, równoznacznych ze świadectwami państwowych szkół średnich.

Uniwersytecka Komisja Egzaminacyjna wydaje Leonowi Salmonowiczowi niniejsze ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI, uprawniające go do wstąpienia do szkół akademickich.

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI: L. Janowski

Prof. W. Staniewicz

CZŁONKOWIE:

- wstępuje na Wydział Medyczny Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie

- członek Korporacji Akademickiej Konwent Polonia (przyjęty do K! 22 IV 1921; barwy uzyskał 1 VII 1921; skreślony z listy K! 18 X 1923) [AP 1338]

Leon Salmonowicz - student

Konwemt Polonia na USB w Wilnie. Leon i jego brat Antoni – członkowie K! (zdjęcie z 1922 r.)

- studiów nie ukończył z powodu choroby (gruźlica wyniesiona z wojny) i konieczności leczenia

- "Kapituła Krzyża Zasługi Wojsk Litwy Środkowej – za udział w czynie zbrojnym gen. Żeligowskiego – nadała uł. L. Salmonowiczowi dnia 17 VIII 1922 r. Krzyż Zasługi Wojsk L. Śr. nr 1044"

[patrz: dyplom w arch. Witolda]

[Odznaczenie to otrzymało ogółem 1439 osób]

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych: Zezwalam wymienionym oficerom i szeregowym na noszenie „Krzyża Zasługi" Litwy Środkowej:

uł. Salmonowicz Leon

[G. M. I. L. 1254/1926 – Dz. Pers. M.S.W. Nr 12 z 1926 r.]

Krzyż Zasługi Litwy Środkowej

- od 14 XI 1927 pracuje jako referent w Wileńskim Banku Ziemskim (Wilno, ul. Mickiewicza 8) – do 30 XI 1939
- w 1929 r. poddaje się operacji płuc (odma lewego płuca, z powodu gruźlicy);
- jest stałym pacjentem dr. Witolda Umiastowskiego (lekarz chorób płuc i gruźlicy, zam. Wilno, ul. Żeligowskiego 5 m. 45); leczy się w Sanatorium gruźliczym (oddziale Szpitala Kolejowego na Wilczej Łapie), kierowanym przez dr. Umiastowskiego
- dnia 29 XI 1930 r. w kościele Ewangelicko-Reformowanym w Wilnie przy ul. Zawalnej bierze ślub z rozwódką Haliną Świda-Romerową; mieszkają na Stromej 5 m 1

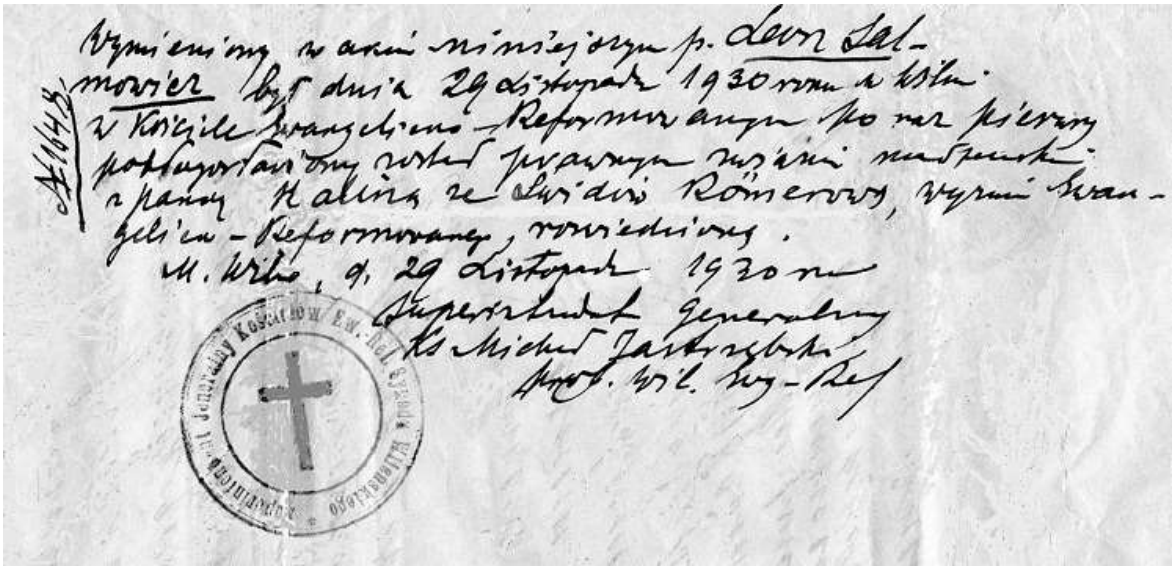

Wymienieni w akcie niniejszym p. Leon Salmonowicz dnia 29 listopada 1930 roku w kościele Ewangelicko-Reformowanym po raz pierwszy podtrzymali wobec prawnego urzędnika małżeństwo z panną Haliną ze Świdzi Romerową, wyznania Ewangelicko-Reformowanego, rozwiedzioną.
M. Wilno, d. 29 listopada 1930 r.
Superintendent Generalny
Ks. Michał Jankowski
Prot. Wil. Wy-Rel

- "Sprawozdanie z Kasy Oszczędności pracowników Wileńskiego Banku Ziemskiego za 1934 rok. Siódmy rok sprawozdawczy. Wilno [1935]: str. 10: Rachunek kapitałów członków Kasy na 1 stycznia 1935 roku (...), str. 12 nr 78**:** Salmonowicz Leon; miesięczna pensja w 1934 r. 423 zł; ilość lat uczestn. w Kasie – 7; razem pozostaje na 1 stycznia 1935 r. – 2570,62 zł" *[wypis z Archiwum Banku Ziemskiego]*
- Zarządzeniem Prezydenta RP z dn. 20 VII 1932 r. odznaczony Krzyżem Niepodległości [dyplom podpisany przez J. Piłsudskiego]

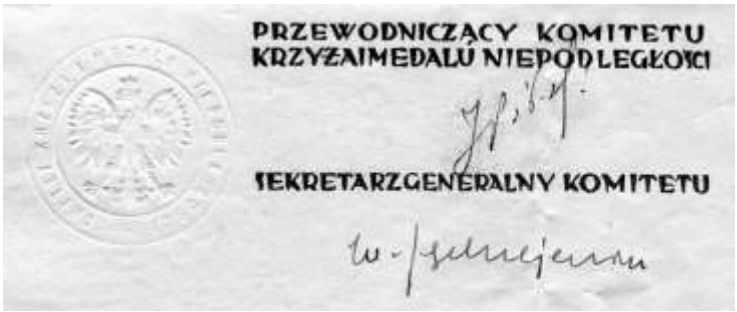

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
KRZYŻA I MEDALU NIEPODLEGŁOŚCI

SEKRETARZ GENERALNY KOMITETU

Leon Salmonowicz – jedyne tzw. oficjalne zdjęcie (z 1932 r.) *[nie wolno Mu było fotografować się]*

- w latach 1932 - 1939 cywilny tajny analityk 2. Oddziału Sztabu Generalnego WP. Ze względu na charakter pracy i potencjalne zagrożenia – otrzymuje pozwolenie na broń (rewolwer Browning kal. 6,25 – nr 258129 oraz flower LUX kal. 22, nr 5524)

- mimo przebytej odmy lewego płuca – w wolnym czasie jest aktywny fizycznie: pływa, wiosłuje, wędkuje

Leon – wioślarz na własnej łodzi „Ali Baba" – Troki 1937 r.

- dnia 1 V 1939 r. bierze ślub z panną Heleną Jaxa-Bąkowską, współpracownicą w Wil. Banku Ziemskim

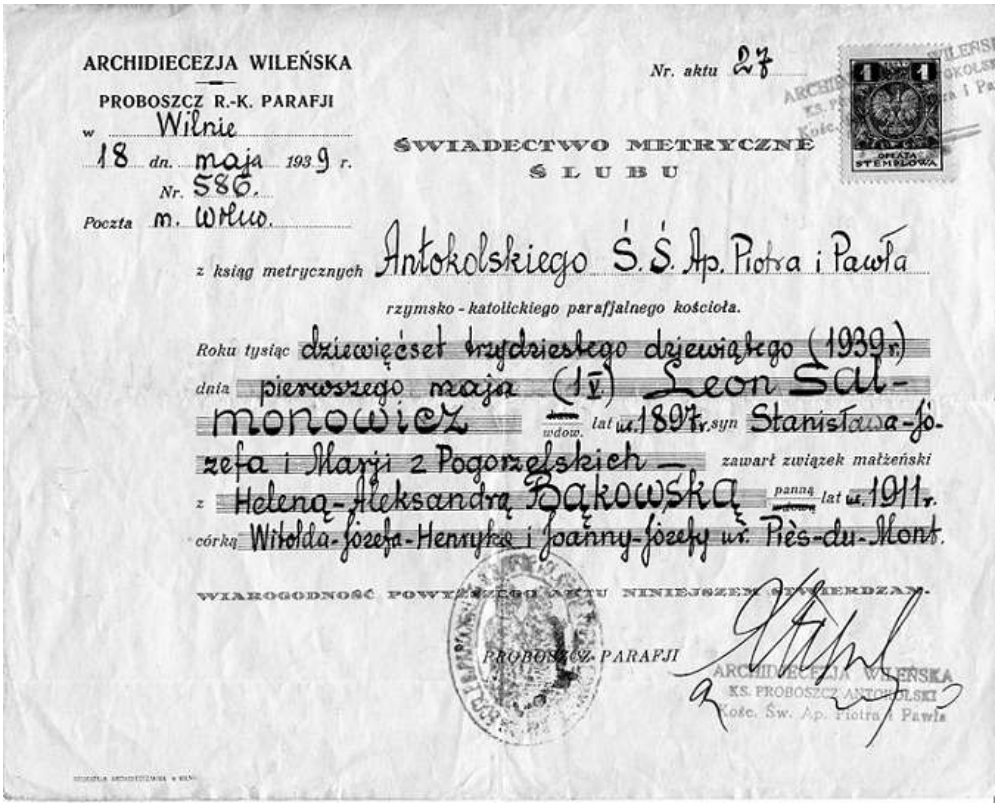

ARCHIDIECEZJA WILEŃSKA

PROBOSZCZ R.-K. PARAFJI

w Wilnie

18 dn. maja 1939 r.

Nr. 586.

Poczta m. Wilno.

Nr. aktu 27

OPŁATA STEMPLOWA

ŚWIADECTWO METRYCZNE

ŚLUBU

z ksiąg metrycznych Antokolskiego Ś. Ś. Ap. Piotra i Pawła

rzymsko-katolickiego parafjalnego kościoła.

Roku tysiąc dziewięćset trzydziestego dziewiątego (1939 r.)

dnia pierwszego maja (1 V) Leon Salmonowicz — wdow. lat ur. 1897 r. syn Stanisława-Józefa i Marji z Pogorzelskich — zawarł związek małżeński

z Heleną-Aleksandrą Bąkowską — panną lat ur. 1911 r.

córką Witolda-Józefa-Henryka i Joanny-Józefy ur. Piès-du-Mont.

WIAROGODNOŚĆ POWYŻSZEGO AKTU NINIEJSZEM STWIERDZAM.

PROBOSZCZ PARAFJI

ARCHIDIECEZJA WILEŃSKA
KS. PROBOSZCZ ANTOKOLSKI
Kośc. Św. Ap. Piotra i Pawła

Leon Salmonowicz (X 1939 r.)

Leon Salmonowicz z synem, pocz. sierpnia 1940 r.
(w ogrodzie matki chrzestnej, na ul. Starej)

- w latach 1940 - 1943 niezaprzysiężony współpracownik ZWZ-AK
- od IX 1936 r. mieszkał we własnym mieszkaniu: Wilno, ul. Mickiewicza 44 m 16
  [poprzednie adresy w Wilnie: ul. Kalwaryjska 6, ul. Stroma 5]
- ostatnie miesiące życia przebywał na oddziale przeciwgruźliczym szpitala wojskowego na Antokolu, gdzie zmarł 10.05.1943 r.

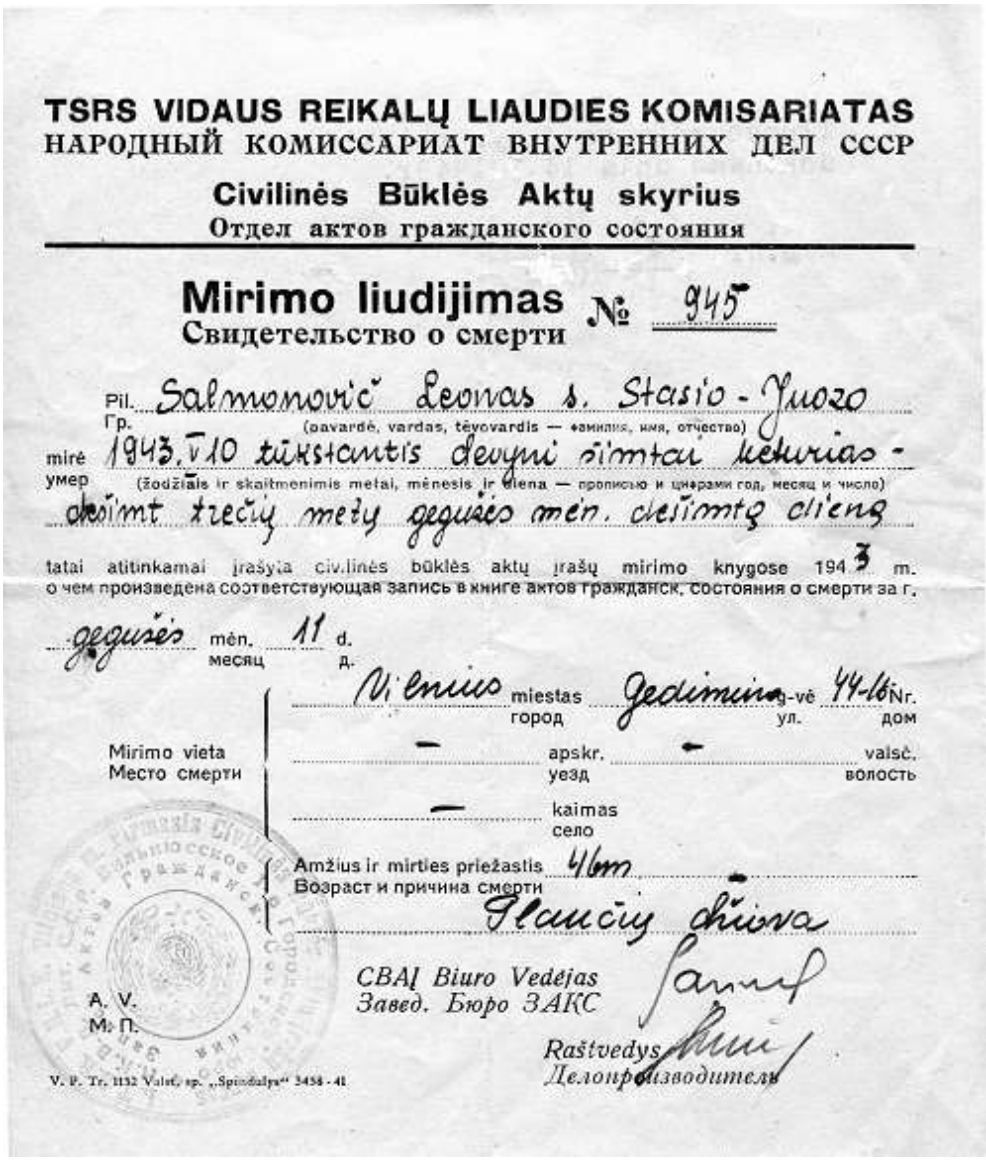

TSRS VIDAUS REIKALŲ LIAUDIES KOMISARIATAS
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ СССР

Civilinės Būklės Aktų skyrius
Отдел актов гражданского состояния

Mirimo liudijimas № 945
Свидетельство о смерти

Pil. Gr. Salmonovič Leonas s. Stasio-Juozo
(pavardė, vardas, tėvovardis — фамилия, имя, отчество)

mirė умер 1943.V.10 tūkstantis devyni šimtai keturias-
(žodžiais ir skaitmenimis metai, mėnesis ir diena — прописью и цифрами год, месяц и число)

dešimt trečių metų gegužės mėn. dešimtą dieną

tatai atitinkamai įrašyta civilinės būklės aktų įrašų mirimo knygose 1943 m.
о чем произведена соответствующая запись в книге актов гражданск. состояния о смерти за г.

gegužės mėn. 11 d.
месяц д.

Mirimo vieta / Место смерти:
Vilnius miestas / город, Gedimino g-vė / ул. 44-16 Nr. / дом
— apskr. / уезд, — valsč. / волость
— kaimas / село

Amžius ir mirties priežastis / Возраст и причина смерти: 46m
Plaučių džiova

A. V.
М. П.

CBAĮ Biuro Vedėjas
Завед. Бюро ЗАКС

Raštvedys
Делопроизводитель

V. P. Tr. 1132 Valst. sp. „Spindulys" 3458-41

Metryka zgonu

- pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Antokolu w Wilnie. [grób nie zachował się – na życzenie Leona był bez jakichkolwiek trwałych elementów, ponieważ wierzył on w reinkarnację]